

ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ І ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ ІМЕНІ ІВАНА ЗЯЗЮНА НАПН УКРАЇНИ

Освітньо-наукова програма
підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому рівні вищої освіти у галузі 01 «Освіта / педагогіка»
за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» «Педагогічна освіта і освіта дорослих в Україні і зарубіжжі» /
«Pedagogical and Adult Education in Ukraine and Worldwide»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни Методологічні засади історико-педагогічних досліджень

Викладач Лаврінченко Олександр Андрійович – доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник відділу теорії і практики педагогічної освіти

Профіль викладача <http://ipood.com.ua/data/Portfolio/Lavrinenko.pdf>

Контактний телефон +0979395516

E-mail: pedmeister@ukr.net

Сторінка дисципліни <http://ipood.com.ua/phd-011/>

Консультації очні понеділок та четвер з 14.00 до 15.00

Онлайн-консультації за попередньою домовленістю Viber (+0979395516) в робочі дні з 9.30 до 17.30

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Будучи найважливішою складовою частиною історії гуманітарних наук, історія педагогіки накопичила величезну кількість фактів, описів, наукових узагальнень. У них систематизовані та наочно представлені, з одного боку, різноманітні проблеми виховання та їх наслідки, до яких на тому чи іншому етапі цивілізаційного розвитку зіткнулося суспільство, а з іншого – шляхи і способи актуалізації свідомості суспільства та окремих його представників за рішення цих проблем.

Історія педагогіки сьогодні набуває такого статусу, який би з можливо більшою адекватністю відповідав вимогам практики. У числі таких вимог фахівці називають відмову від уявної академічності історико-педагогічних досліджень, в яких занурення в минуле деколи закривав реалістичний погляд на сьогодення; подолання описовості, яка витісняє аналіз і узагальнення; здійснення викладу історико-педагогічного матеріалу більш інтелектуально напруженим стилем. Серед першочергових завдань методології історії педагогіки також існує необхідність вирішення накопичених проблем, що відносяться до сутності, структури й специфіки історико-педагогічного пізнання, до його внутрішньої логіки і принципів; до формування цілісної методологічної програми дослідження, що узгоджує всю сукупність підходів, методик та процедур; до правил вивчення вищих форм теоретичного знання – педагогічної теорії та концепції; до прояснення понять і категорій історії педагогіки як самостійної галузі наукового знання та інше.

Розв'язанню проблем якості історико-педагогічних досліджень, їх практичній спрямованості сприятиме опанування курсу «Методологічні засади історико-педагогічних досліджень» при підготовці докторів філософії у ВНЗ та науково-дослідних установах, в яких здійснюється така підготовка.

МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання дисципліни «Методологічні засади історико-педагогічних досліджень» є розвиток здатності майбутніх здобувачів освітніх ступенів обґрунтовувати сукупність методологічних підходів і засобів історико-педагогічного дослідження розвитку педагогічного знання, що утворюють методологічну систему; визначати об'єктивність і цілісність поступу педагогічного знання, його продуктивність в

сучасних умовах; уміти розробляти періодизацію розвитку педагогічного знання; здійснювати систематизацію та просторово-часової локалізацію безлічі факторів, подій, явищ історико-педагогічного процесу, що детермінують становлення і розвиток конкретного педагогічного знання; психолого-педагогічні концепції та педагогічні теорії розглядати як генетично взаємопов'язані наукові феномени в різних історичних реальностях.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Методологічні засади історико-педагогічних досліджень» є формування наступних компетентностей:

загальних компетентностей (ЗК):

- **аналітичні уміння:** здатність до пошуку, відбору, аналізу й оброблення інформації, до формулювання самостійних тверджень, положень, оцінок. Здатність до організації і проведення фундаментальних, прикладних науково-педагогічних досліджень **(ЗК.1)**.
- **когнітивні уміння:** здатність до здійснення класифікацій отриманого нового знання (визначення причинно-наслідкових зв'язків, принципів, сукупності методів тощо) за результатами емоційного переживання і осмислення рангу наукової новизни власного наробку. Здатність планувати та керувати власним часом **(ЗК.2)**;
- **здатність до рефлексії:** здатність допомагати іншим у процесі викладацької діяльності, через наставництво, у ході організації і участі у проектній діяльності, командній роботі під час семінарських, практичних занять **(ЗК.5)**;

фахових компетентностей (ФК):

- **готовність до генерації власних ідей щодо наукових інновацій;** здатність до побудови шляхів і способів створення нового наукового продукту, творчого підходу до розв'язання обраної наукової проблеми за результатами оперття на методологію філософського і загальнонаукового рівнів. Готовність до розробки змісту, технологій і окремих методик забезпечення функціонування певних складників системи неперервної національної освіти у вимірах конкретно-наукового методологічного розгляду **(ФК.4)**;
- **здатність ефективно застосовувати основні психологічні і педагогічні концепції, положення, теорії у викладацькій діяльності;** здатність бути наставником молодших колег у вдосконаленні викладацької діяльності; здатність до професійного самоосвіти, самозростання, самореалізації у процесі викладацької роботи **(ФК.7)**;
- **здатність здійснювати історико-педагогічний аналіз** педагогічного явища в динаміці та часовій послідовності; здійснювати аналіз історії розвитку ідей педагогів, науковців, традиції оригінальних систем підготовки вчителя провідними педагогічними навчальними закладами України, доцільно здійснювати періодизацію розвитку національної і зарубіжної освіти **(ФК.9)**;
- **знання та володіння методами опису, ідентифікації, класифікації, зіставлення з метою визначення** ключових тенденцій розвитку педагогічної освіти і освіти дорослих в Україні і у зарубіжних країнах; уміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію про еволюцію систем освіти зарубіжних країн з різноманітних джерел; уміння здійснювати порівняльний аналіз освітньо-наукових проблем у міжнародному контексті; уміння зіставляти закономірності й тенденції розвитку педагогічної теорії і практики в різних країнах світу; здатність застосовувати знання про сучасні досягнення зарубіжжя у вітчизняній предметній галузі; здатність прогнозувати тенденції розвитку освітніх систем у швидкозмінному середовищі. Розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства, педагогічної освіти і освіти дорослих й уміння їх використовувати в професійній і громадській діяльності **(ФК.10)**;
- **уміння педагогічного проектування** навчання дорослих, здатність до організації і проведення інтерактивних навчальних занять; уміння використовувати набуті знання у професійній і громадській діяльності; здатність застосовувати набуті знання, сучасні досягнення з педагогіки, психології та їх субдисциплін, інших наук у професійній діяльності. Здатність використовувати інформаційні технології для успішного проектування, організації викладацької і науково-дослідницької діяльності **(ФК.12)**;
- **здатність застосовувати самоаналіз та самооцінку.** Здатність моделювати у професійному бутті динаміку власного професійно-культурного розвитку у вимірах потенціалу таких властивостей особистості, як комунікативність, інтелектуальність, інноваційність; здатність до реалізації професійної творчості як засобу кар'єрного руху на рівні її впливу на професійно-культурний розвиток; до професійної самоосвіти і самовиховання **(ФК.13)**.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування і т.п.

Під час сесії формат очний (*offline / Face to face*), у міжсесійний період - дистанційний (*online*).

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Результати навчання дисципліни «Методологічні засади історико-педагогічних досліджень можна вважати успішними за умови досягнення програмних результатів навчання:

- здатність використовувати знання сучасних проблем філософії науки і освіти при вирішенні освітніх і професійних завдань у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих (ПРН 1);
- здатність до обґрунтування нового знання у контексті потреб педагогічної освіти і освіти дорослих на підґрунті методології філософського, загальнонаукового і конкретно-наукового рівнів (ПРН.2);
- здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі педагогічної освіти і освіти дорослих, що передбачає ґрунтовне переосмислення наявних та створення нових цілісних знань на основі історико-педагогічного досвіду національної вищої освіти (ПРН.4);
- здатність здійснювати обґрунтування методологічних засад розвитку педагогічної освіти і освіти дорослих в українському і зарубіжному контексті; визначати тенденції розвитку педагогічної освіти і освіти дорослих в синхронічному і діахронічному вимірах (ПРН.15);
- здатність обґрунтовувати методологічні засади дослідницької проблеми у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих; визначати методологічні орієнтири здійснення наукового пошуку та використання інновацій у викладацькій діяльності (ПРН.17).

Форми і методи діагностики успішності навчання: дослідницькі завдання, метод проектів, робота в малих групах, історико-педагогічних аналіз освітніх явищ, індивідуальне завдання (визначення методологічних засад дисертаційної роботи з урахуванням історико-хронологічного підходу).

ОБСЯГ ДИСЦИПЛІНИ

Загальний обсяг – 60

Кількість годин: лекції – 6, практичні – 14.

Вид заняття	Кількість годин
лекції	6
семінарські заняття / практичні / лабораторні	14
самостійна робота	40

ОЗНАКИ ДИСЦИПЛІНИ

Рік викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність	Кількість кредитів / годин	Кількість змістових модулів	Вид підсумкового контролю	Нормативна / вибіркова
2,3	2,3	3,4,5	011 Освітні, педагогічні науки	2	2	іспит	нормативна

ПРЕРЕКВІЗИТИ

Ефективність вивчення дисципліни «Методологічні засади історико-педагогічних досліджень» значно підвищиться, якщо здобувач зацікавлений у формуванні аналітичних якостей, методологічної компетентності, дослідницької культури, має навички самостійної роботи, опанував на рівні бакалаврату і магістратури дисципліни «Філософія» «Історія педагогіки», «Загальна педагогіка», інші дисципліни педагогічного спрямування.

ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ /ОБЛАДНАННЯ

У період сесії використовується медіапроектор; бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з адміністрацією, методистом та викладачами з приводу проведення занять та консультацій.

У міжсесійний період комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) та оргтехніку для комунікації з адміністрацією, методистом, викладачами та підготовки (друку) роздаткового матеріалу.

ПОЛІТИКИ ДИСЦИПЛІНИ

Положення «Про аспірантуру і докторантуру» в Інституті педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, Положення «Про забезпечення якості освіти в Інституті педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України», Положення «Про політику академічної доброчесності в Інституті педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України», Положення «Про порядок реалізації права на академічну мобільність в Інституті педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України», Положення «Про оцінювання результатів навчання у процесі реалізації освітньо-наукових програм підготовки майбутніх докторів філософії в Інституті педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України», Положення «Про визнання результатів неформальної освіти у процесі реалізації освітньо-наукових програм підготовки майбутніх докторів філософії в Інституті педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України» та ін.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Тиждень, дата, години	Тема, основні питання (розкривають зміст і є орієнтирами для підготовки до модульного і підсумкового контролю)	Форма діяльності (заняття) / формат	Матеріали	Література, інформаційні ресурси	Завдання, години	Вага оцінки	Термін виконання
Згідно з розкладом	Змістовий модуль I. Вступ.	Лекція 2 год. <i>Face to face</i>	Презентація, роздатковий матеріал	1; 2; 3; 4; 5.	1. Принципи і використання основних підходів до організації і проведення історико-педагогічного дослідження. 2. Етапність проведення дослідження. 3. Аналіз пошуково-бібліографічного, зіставно-порівняльного, періодизації, методу історико-педагогічного аналізу історичної, педагогічної і наукової літератури, нормативних документів. 4. Класифікація архівних Установ України. 5. Ознайомлення із методами роботи в архівних каталогах, з фондами, описами, справами.	2 б.	жовтень
Згідно з розкладом	Змістовий модуль I. Вступ.	Самостійна робота 8 год.	Презентація, роздатковий матеріал	1; 2; 3; 4; 5.	Питання для самостійної роботи 1. Сутність методологічного підходу в історико-педагогічному дослідженні. 2. Парадигмальний та аксіологічний підходи в історико-педагогічному дослідженні: їх характеристика. 3. Синхронний та діахронний методи в дослідженні. 4. Богословський метод та доцільність його застосування в історико-педагогічних	4 б.	жовтень

					<p>дослідженнях.</p> <p>5. Принцип історизму: характеристика, сутність, необхідність урахування дослідниками.</p> <p>6. Класифікація джерельної бази. Наукові підходи до класифікації джерел.</p> <p>7. Сутність біографічного методу в історико-педагогічних дослідженнях.</p> <p>8. Вивчення концепцій і теорій в контексті еволюції педагогічного знання.</p> <p>9. Методи уведення педагогічних джерел та документальної інформації в науковий обіг.</p> <p>10. Принципи педагогічної історіографії.</p>		
Згідно з розкладом	Змістовий модуль I. Тема 1.1. Система методологічних принципів вивчення історико-педагогічного процесу.	Лекція 2 год. <i>Face to face</i>	Презентація, роздатковий матеріал	1; 2; 3; 4; 5.	<p>Питання для обговорення</p> <p>Сутність основних принципів та їх значення:</p> <p>принципи парадигмальної, суб'єктної та ціннісної співвіднесеності історико-педагогічного матеріалу.</p> <p>Методологічні функції співвідношення дослідника та історико-педагогічного пошуку: науково-світоглядна; функція концептуалізації; функція технологізації.</p> <p>Характеристика основних груп системи методологічних підходів історико-педагогічного дослідження: базові; парадигмальні; інструментальні, соціально-стратифікаційні.</p>	2 б.	жовтень

Згідно з розкладом	Тема 1.1. Система методологічних принципів вивчення історико-педагогічного процесу. Система методологічних принципів вивчення історико-педагогічного процесу.	Практичне заняття 4 год. <i>Online</i>	Презентація, роздатковий матеріал		Питання для обговорення 1. Методологічні засади історико-педагогічних досліджень. 2. Принципи здійснення історико-педагогічного дослідження. 3. Джерелознавча основа дослідження з історії педагогіки. 4. Об'єктивність визначення хронологічних і територіальних меж.	4 б.	
Згідно з розкладом	Тема 1.1. Система методологічних принципів вивчення історико-педагогічного процесу. Сутність методологічного підходу в історико-педагогічному дослідженні. Парадигмальний, аксіологічний, синхронний та діахронний підходи в історико-педагогічному дослідженні: їх характеристика.	Самостійна робота 8 год. <i>Face to face</i>	Презентація, роздатковий матеріал		Завдання 1. Підготувати розгляд теоретичного питання: «Методологія історико-педагогічних досліджень». Обґрунтувати основні методи історико-педагогічного пошуку. Завдання 2. Підготувати есе: сучасні підходи в історико-педагогічному дослідженні. Їх характеристика. Завдання 3. Розробити методологічну характеристику історико-педагогічного дослідження (дисертація, захищена в спеціалізованій ученій раді зі спеціальності 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки).	4 б.	
Згідно з розкладом	Тема 1.2. Методологічні підходи й принципи історико-педагогічних досліджень. Методологічні підходи й принципи історико-педагогічних досліджень.	Практичне заняття 2 год. <i>Online</i>	Роздатковий матеріал, методичні рекомендації	1; 3; 4; 5.	Питання для обговорення 1. Історико-хронологічний підхід в історії педагогічної думки. 2. Культурологічний та аксіологічний підхід до аналізу педагогічних явищ в історичній ретроспективі. 3. Персологічний (біографічний) підхід до аналізу ідей педагогів, науковців.	5 б.	жовтень

Згідно з розкладом	Тема 1.2. Методологічні підходи й принципи історико-педагогічних досліджень. Класифікація джерельної бази. Наукові підходи до класифікації джерел	Самостійна робота 8 год.	Презентація, роздатковий матеріал, методичні рекомендації	1; 3; 4.	Завдання для самостійної роботи Завдання 1. Отримати навички здійснювати інтерпретацію наукових текстів, застосовувати методики інтерпретації тексту. Завдання 2. Підготуватися до дискусії з проблеми: «Історіографія та джерелознавство в Україні». Завдання 3. Визначення провідних схем і моделей класифікації джерел.	2 б.	жовтень
Згідно з розкладом	Змістовий модуль II. Тема 2.1. Теоретико-методологічні підходи до розуміння моделей і особливостей розвитку наукового педагогічного знання в історико-педагогічному процесі. Інтерпретація тексту в історико-педагогічному дослідженні.	Лекцій 2 год. <i>Face to face</i>	Презентація, роздатковий матеріал, методичні рекомендації	1; 3; 4; 5.	Дослідницька установка по відношенню до об'єкта дослідження, комплекс дослідницьких установок; групи системи методологічних підходів історико-педагогічного дослідження; інтерпретаційний аналіз тексту в історико-педагогічному дослідженні; способи інтерпретації тексту; провідні механізми роботи з текстом. Можливості, принципи і правила герменевтичного підходу; процедура періодизації розвитку педагогічного знання як методологічний засіб; побудова факторного ряду, виявлення значення та «історичної ваги» досліджуваного явища на різних етапах його прояву в історико-педагогічному процесі; можливості, спрямованість та специфіка застосування різних підходів до побудови періодизації розвитку знання.	4 б.	квітень

Згідно з розкладом	<p>Тема 2.1. Теоретико-методологічні підходи до розуміння моделей і особливостей розвитку наукового педагогічного знання в історико-педагогічному процесі. Інтерпретація тексту в історико-педагогічному дослідженні.</p> <p>Теоретико-методологічні підходи до розуміння моделей і особливостей розвитку наукового педагогічного знання в історико-педагогічному процесі. Інтерпретація тексту в історико-педагогічному дослідженні.</p>	<p>Практичне заняття 4 год. <i>Face to face</i></p>	Презентація, роздатковий матеріал, методичні рекомендації	1; 3; 4; 5.	<p>Питання для обговорення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обґрунтування методологічної основи дисертаційної роботи. 2. Теоретична основа історико-педагогічного дослідження. 3. Методи здійснення історико-педагогічного дослідження. 4. Метод контент-аналізу в інтерпретації документальних джерел. 	4 б.	квітень
Згідно з розкладом	<p>Тема 2.1. Теоретико-методологічні підходи до розуміння моделей і особливостей розвитку наукового педагогічного знання в історико-педагогічному процесі. Інтерпретація тексту в історико-педагогічному дослідженні.</p> <p>Методи уведення педагогічних джерел та документальної інформації в науковий обіг.</p>	<p>Самостійна робота 8 год. <i>Online</i></p>	Роздатковий матеріал, методичні рекомендації	1;3; 4.	<p>Завдання 1. Підготуватися до розгляду теоретичного питання: «Сутність та специфіка методу усної історії» та його застосування в історико-педагогічних дослідженнях.</p> <p>Завдання 2. Розробити презентаційні матеріали: «Архівні документи та їх оформлення в дисертаційних дослідженнях».</p> <p>Завдання 3. Методика роботи з каталогами архівних установ. Фонди, описи, справи.</p>	4 б.	квітень

Згідно з розкладом	Тема 2.2. Обґрунтування процедури періодизації розвитку педагогічного знання як методологічний засіб. Обґрунтування процедури періодизації розвитку педагогічного знання як методологічний засіб.	Практичне заняття 4 год. <i>Online</i>	Роздатковий матеріал, методичні рекомендації	1; 3; 4.	Практичні завдання 1. Хронологічні межі періодизації. 2. Документальне підтвердження періодизації. 3. Критерії розробленні періодизації у межах дисертаційного дослідження.	5 б.	квітень
Згідно з розкладом	Тема 2.2. Обґрунтування процедури періодизації розвитку педагогічного знання як методологічний засіб. Принципи педагогічної історіографії	Самостійна робота 8 год.	Роздатковий матеріал, методичні рекомендації	1; 3; 4.	Завдання 1. Визначити методологічний інструментарій дослідника – аналіз, системно-структурний і проблемний підходи, логічний, історико-хронологічний, історико-ситуаційний, порівняльний, ретроспективний, біографічний, періодизації. Окреслити основні підходи до історіографії історико-педагогічного дослідження. Завдання 2. Універсальне правило дослідника в історико-педагогічному пізнанні – принцип історизму. Підготуватися до дискусії: застосування принципу історизму в науковому пошуку. Завдання 3. Здійснення аналізу дисертації, захищеної у спеціалізованій ученій раді з позицій дотримання принципів об'єктивності, усебічності, спадкоємності (наступності).	5 б.	квітень
					Індивідуальне дослідницьке завдання Підготовка усного виступу і презентації у рамках написання наукової статті, навчально-методичного ресурсу, підготовки наукової доповіді за темою дисертаційного дослідження.	15 б.	квітень

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: усне опитування, презентація індивідуального завдання (визначення методологічних засад дисертаційної роботи з урахуванням історико-хронологічного підходу).

Форма контролю: іспит.

Рейтинг здобувача із засвоєння дисципліни визначається за 100-бальною шкалою, складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається максимально 60 балів, і рейтингу з атестації (екзамен, залік) – 40 балів.

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні /семінарські заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і майбутнього доктора філософії на першому занятті.

Рівень знань умінь та навичок з дисципліни оцінюється за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»)

«незадовільно» - здобувач знає та частково розуміє базовий навчальний матеріал. Аспірант не орієнтується у термінології, не здатний історико-педагогічний аналіз. Потребує значного втручання викладача у підтримці виконання завдань.

«задовільно» - здобувач знає та розуміє базовий лекційний, законодавчий та навчальний матеріал. Орієнтується в понятійному апараті, Може оформлювати й оприлюднювати результати аудиторної і самостійної навчальної діяльності, але переважно з підтримкою викладача .

«добре» - здобувач знає, розуміє, використовує базовий лекційний, законодавчий та навчальний матеріал, здатний аналізувати методологічні, історико-педагогічні явища і процеси. Має незначні труднощі під час виконання завдань, критичного опрацювання джерел.

«відмінно» - здобувач знає, розуміє, використовує не лише базовий, лекційний, законодавчий та навчальний матеріал; залучає для аналізу зарубіжні джерела, користується додатковими ресурсами для розвитку методологічної культури. Виконання завдань, проектів тощо характеризується високим ступенем самостійності.

Згідно з Положенням «Про оцінювання результатів навчання у процесі реалізації освітньо-наукових програм підготовки майбутніх докторів філософії в Інституті педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України» контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, семінарських занять і має на меті перевірку рівня методологічної компетентності. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять з дисципліни – усне опитування, презентація індивідуального завдання (визначення методологічних засад дисертаційної роботи з урахуванням історико-хронологічного підходу).

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому рівні або на окремих його завершальних етапах.

Підсумковий контроль включає іспит відповідно переліку питань розроблених викладачем.

Результати поточного та підсумкового контролю визначаються оцінками «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

При визначенні рейтингу здобувача враховуються бали, які він отримує під час семінарських, практичних занять та за самостійну роботу. Бали за поточну освітню діяльність визначаються як сума всіх отриманих під час навчальних занять балів, розділена на кількість отриманих оцінок та помножена на коефіцієнт 12, що становить не більше 60 сумарної оцінки за результатами вивчення дисципліни. Бали за підсумками проведення заліку або іспиту визначаються як сума всіх отриманих під час навчальних занять балів, розділена на кількість отриманих оцінок та помножена на коефіцієнт 8, що становить не більше 40 балів сумарної оцінки за результатами вивчення дисципліни.

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання					Залікова робота	Сума
Модуль I			Модуль II			
В	T1.1	T1.2	T2.1	T2.2		
6	10	7	12	10	15	40

T1, T2 ... – теми модулів.

Примітка. Отримання 20 балів за індивідуальне завдання є необхідною умовою допуску здобувача до підсумкового контролю.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Кучерявий О. Г. Якість педагогічної освіти України: тенденції і перспективи: навч. посібник. — К. : Талком, 2019. — 192 с.
<https://lib.iitta.gov.ua/719279/1/kucheryavy2.pdf>
2. Козловський Ю. М. Методологія педагогічного дослідження: навч. посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 196 с.
3. Лаврінченко О.А., Кучерявий О.Г. Технології моніторингу педагогічної майстерності вчителя. https://lib.iitta.gov.ua/718879/1/2018_Lavrinenko-Kucheriavyi_program.pdf
4. Пліско Є. Методологія історико-педагогічних досліджень // психологія і педагогіка професійної освіти. – 2019. -- №1
<https://journal.ldubgd.edu.ua/index.php/pedagog/article/view/1224/1181>
5. Історико-педагогічне дослідження розвитку педагогічного знання: методологія і теорія: монографія. – Ставрополь: СКСІ, 2006. – 300 с.
6. Гупан Н.М. Історіографія розвитку історико-педагогічної науки в Україні: монографія. – К.: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгома-нова, 2000. – 222 с.
7. Калакура Я.С. Українська історіографія. – К.: Генеза, 2004. – 495 с.
8. Сисоєва С.О., Кристопчук Т.Є. Методологія науково-педагогічних досліджень: підручник. – Рівне: Волинські обереги, 2013. – 360 с.
9. Кыверялг А.А. Методы исследования в профессиональной педагогике. – Таллин: «Валгус», 1980. – 335 с.
10. Чернилевський Д.В. Методологія наукової діяльності: навч. посіб. / Д.В.Чернілевський, О.М. Гандзюк, В.І.Захарченко, І.М.Козловська, К.О.Кольченко, Г.Ф.Нікуліна, В.О.Подольак / за ред. проф. Д.В. Чернілевського. – К.: видавництво Університету «Україна», 2008. – 478 с.
11. Методологічні засади педагогічного дослідження: монографія / авт.кол.: Є.М. Хриков, О.В. Адаменко, В.С. Курило та ін.; за заг.ред. В.С. Курила, Є.М. Хрикова; Держ.закл. “Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка”. – Луганськ : Вид-во ДЗ “ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. – 248 с.

Додаткова

1. Адаменко О. В. Вибірковий метод в історико-педагогічному дослідженні / О. В. Адаменко // Вісн. Луган. держ. пед. ун-ту ім. Тараса Шевченка. – 2003. – № 4. – С. 6 – 14.
2. Богуславський М. Структура сучасного історико-педагогічного знання / М. Богуславський // Шлях освіти. – 1999. – № 1. – С. 37–40.
3. Ваховський Л. Методологія дослідження історико-педагогічного процесу: постановка проблеми / Л. Ваховський // Шлях освіти. – 2005. – № 4. – С. 7–9.
4. Дем'яненко Н.М. Персоналії в історії становлення професійно-педагогічної підготовки Київського класичного університету / Н.М. Дем'яненко // Рідна школа. – 2003. – № 7. – С. 53–55.
5. Дічек Н. Біографічний метод як інструмент дослідження вітчизняної історії педагогіки / Н.П. Дічек // Шлях освіти. – 2001. – № 4. – С. 15–19.
6. Краевский В.В. Методология педагогического исследования / В.В. Краевский. – Самара, 1994. – 169 с.
7. Маниліч М. І. Основи наукових досліджень: Навч. посіб. / М.І. Маниліч, В. А. Григор'єв, Д. В.Григор'єв. – Чернівці: Букрек, 2005. – 252 с.
8. Науково-педагогічне дослідження : навчальний посібник для магістрантів / Укладачі: Н.Н. Чайченко, О.М. Семенов, Л.М. Артюшкіна, О.М. Рудь. – Суми : СОППО, 2015. – 190 с.
9. Сухомлинська О.В. Історико-педагогічний процес: нові підходи до загальних проблем / О.В. Сухомлинська. – К. : АПН України, 2003. – 68 с.
10. Тимченко А.А., Задоя Є.С. Основні методи, принципи та етапи технології історико-педагогічного дослідження. Режим доступу: <http://xn--e1aaajfpcds8ay4h.com.ua/pages/view/557>
11. Хриков Є. М. Методологічна функція законів та закономірностей педагогічної науки у історико-педагогічних дослідженнях / Є. М. Хриков // Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Випуск 40. – Херсон : ХДУ, 2005. – С. 37 – 42.

12. Юдина Н.П. Современные подходы к исследованию историко-педагогических процессов в свете тенденций постнекласической рациональности: Монография / Н.П. Юдина. – Хабаровск : Изд-во ХГПУ, 2001. – 110 с.

Періодична література

«Освіта дорослих: теорія, практика, досвід»
«Порівняльна професійна педагогіка»

Інформаційні ресурси

<http://www.inmo.org.ua/library.html>

<http://pedmaster.ucoz.ua/>

<http://sum.in.ua/>

Затверджено рішенням вченої ради Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (протокол №9 від 30.09.2020 р.).